[2019] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 725

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ

ਬਨਾਮ

ਸਾਇਦਾਬਾਦ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ORS. (2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6958-6959)

ਅਗਸਤ 27,2019

[ਐੱਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਮੋਹਨ ਐੱਮ. ਸ਼ੰਤਨਗੌਦਰ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ, 1956: ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5)-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ 1996 - ਧਾਰਾ 11-ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ-ਅਰਜ਼ੀ ਯੂ/ਐਸ. 3ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਜੀ (5)-ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂ/ਐੱਸ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। 11 1996 ਐਕਟ ਦੀ-ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ ਯੂ/ਐਸ 11 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਸ. 31956 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਜੀ (5)-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਹਿਤ ਕੋਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-1956 ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। 31956 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਜੀ (5) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6)। 3ਜੀ ਖੁਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਲਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। 11 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1956 ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਏ ਤੋਂ 3ਐੱਫ ਤੱਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (5)। ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16,17,18] [734-G-H; 735-A-D]

1.2 ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਹਿਤ ਕੋਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਰ ਸਾਲਸ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ 1956 ਚੁੱਪ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5), ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [735-D-F]

1.3 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਈਦਾਬਾਦ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

ਐਕਟ, 1956 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। "ਅਧੀਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 20] [735-G-H; 736-A]

1.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21] [736-ਬੀ]

1.5 ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 23] [736-F]

1.6 ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 8 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ 1956 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸਿਤ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜ੍ਹਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [736-G-H; 737-A-C]

1.7 ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਵਿੱਚ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 25] [737-ਈ-ਐਚ]

1.8 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26] [738-ਏ]

ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ), ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ v. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5250 ਨੇ 16.05.2018 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ- ਜਿਸ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਜਰਾਤ ਉਰਜਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਐੱਸਾਰ ਪਾਵਰ ਲਿਮਟਿਡ 2008 (4) ਐੱਸਸੀਸੀ 755: [2008] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 822-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2013] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 470 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 15

[2008] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 822 ਪੈਰਾ 22 ਏ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6958-6959

ਨਾਲ। 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6965-6966।

2007 ਦੇ ਏ. ਪੀ. ਨੰਬਰ 77 ਅਤੇ 2007 ਦੇ ਜੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 2563 ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਅਤੇ <ਆਈ. ਡੀ. 2 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਵਿਕਾਸ ਗੋਯਲ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਿਆਮ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰੂਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਵਯਾ ਵਿਜੈ ਟੀ., ਏ. ਸ਼ਿਵਾ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਲਾਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਵੀਆ ਨਾਗਪਾਲ, ਉਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਗੋਵਿੰਦ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਨ. ਅੰਨਪੂਰਾਨੀ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਸਟੋਗੀ, ਜੇ.

1. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ 1996" ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ 1956" ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

2. ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਢਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੋਜ਼ਾਹ ਪੂਰਬਾ ਮਦਾਤੀ, ਜੇ. ਐਲ. ਨੰਬਰ 108, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਫ਼ਨਸੀਦੇਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ "ਸੱਯਦਾਬਾਦ ਟੀ ਅਸਟੇਟ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ

(ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ) ਨੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਐਲ. ਏ. ਪੀ. ਕੇਸ ਨੰਬਰ 4/2004-05 ਤਹਿਤ 22 ਨਵੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ) ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ 5 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਦਾ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

3. ਐਕਟ, 1956 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕੋਡ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਕਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਰਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਲਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ। ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 3ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 3ਐੱਚ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

(2) ..... (3) .....

(4) ..... (5) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਕਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(6) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ 26) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਸਾਲਸੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(7) ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਾਲਸ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, -

(a) ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਏ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ;

(ਅ) ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ;

(c) ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ;

(ਡੀ) ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਜਬ ਖਰਚੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹਨ।

(1) ..... (2) .....

(3) ..... (4) .....

(5) ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਲਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 3ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ....

... 12....."

5. ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ 8 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ 8 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 7 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2007 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

6. ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 3ਐਕਟ, 1956 ਦਾ ਜੀ (5) ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ

ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੇ 6 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ

7. 6 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਕਟ, 1956 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 47 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਸਾਲਸ (ਜਸਟਿਸ ਪੀ. ਐੱਨ. ਸਿਨਹਾ), ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ 6 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 2008 (ਅਨੁਲਗ ਪੀ-12) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ, 1956 ਜਾਂ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਗੋਯਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੇ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ

ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ, ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਕੋਰਟ ਇਨ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ), ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ। ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ 16 ਮਈ, 2018 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5250 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਵ 6 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਅਤੇ 27 ਅਗਸਤ, 2007 ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

12. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਸਾਲਸੀ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ, 2006 ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ 7 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ ਸੀ।

ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। 13. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀਪ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ।

14. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

15.ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ), ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜ ਬੈਂਚ। ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ।

17. ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਏ ਤੋਂ 3ਐੱਫ ਤੱਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 5) ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਾ। 18. ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਹਿਤ ਕੋਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਰ ਸਾਲਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ 1956 ਚੁੱਪ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5), ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (6) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। "ਅਧੀਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

21. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ।

22. ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 2003 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 86 (1) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਰਜਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐੱਸਾਰ ਪਾਵਰ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ 2 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ -

28. ਸੈਕਸ਼ਨ 86 (1) (ਐੱਫ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਆਮ ਪੀ. ਆਰ. ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 86 (1) (ਐੱਫ) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

23. ਸਾਡੀ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

24. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 8 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਕੱਲੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਪ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੇਸ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਡੀਪ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

25. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਵਿੱਚ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

26. ਅਪੀਲਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 6 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਅਤੇ 27 ਅਗਸਤ, 2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

27. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate